

PDF hosted at the Radboud Repository of the Radboud University Nijmegen

The following full text is a publisher's version.

For additional information about this publication click this link.

<http://hdl.handle.net/2066/129715>

Please be advised that this information was generated on 2019-09-22 and may be subject to change.

Rechtsvragen

Rechtsvraag (300) Verzekeringsrecht

Mw.mr. F.H.E. van der Moolen*

Henk Hoppenrijs sluit in januari 2000 voor zijn woonboerderij te Rheden een opstalverzekering bij Nest-Behoud BV af. De waarde van de woonboerderij bedraagt ongeveer € 400.000,-. De verzekerde som wordt dan ook op dit bedrag gesteld. In zijn woonboerderij bestiert Henk een kleine uitgeverij voor lokaal drukwerk.

In de bij deze verzekering behorende polis wordt de volgende Clausule Riscowijziging opgenomen:

1. Verzekerde dient verzekeraars zo spoedig mogelijk schriftelijk mededeling te doen van:
 - wijziging van bestemming of bouwaard van het omschreven gebouw;
 - het buiten gebruik geraken van het gebouw of een als zelfstandig aan te merken deel daarvan voor een aaneengesloten periode, die naar verwachting langer dan twee maanden zal duren;
 - leegstand van het gebouw of van een als zelfstandig aan te merken deel daarvan;
 - het geheel of gedeeltelijk kraken van het gebouw.

Bedoelde mededeling dient in ieder geval binnen twee maanden te worden gedaan, tenzij de verzekerde van het optreden van een der genoemde wijzigingen niet op de hoogte was en dat redelijkerwijs ook niet kon zijn. Overigens heeft verzekerde met betrekking tot de verzekerde zaken de vrijheid tot aanbouw, verbouwing, vervanging, uitbreiding, afbraak, interne verplaatsing en andere wijzigingen over te gaan, alles mits binnen de grenzen gesteld door de omschrijving.

Ten aanzien van een wijziging in de bestemming van gebouwd onroerend goed bepaalt artikel 293 K:

Indien een verzekerd gebouw een andere bestemming verkrijgt en daardoor aan meerder brandgevaar wordt blootgesteld, zo dat de verzekeraar, indien zulks vóór de verzekering had bestaan, hetzelfde of in het geheel niet, of niet op dezelfde voorwaarden, zou hebben verzekerd, houdt deszelfs verplichting op.

1 Kunt U aangeven waarin de meerwaarde van de bovenstaande Clausule Riscowijziging zit ten opzichte van het bepaalde in artikel 293 K?

In mei 2000 besluit Henk zijn vrouw Hermien voor moederdag te verrassen met een rietendak op de woonboerderij. Door de opwinding over het aparte cadeau vergeet hij deze wijziging aan het woonhuis door te geven aan zijn verzekeraar. In december brandt de bovenverdieping van het woonhuis totaal af doordat Henk met een brandende sigaret in de slaapkamer op bed in slaap valt.

Henk vordert vergoeding van deze brandschade van Nest-Behoud BV.

2 Op welke grond(en) zal de verzekeraar de ontstane brandschade kunnen afwijzen?

3 Zou uw antwoord anders luiden indien de Clausule Riscowijziging in de polis niet was opgenomen?

In de algemene voorwaarden bij de onderhavige verzekeringsovereenkomst is de volgende gevaarbeperkende voorwaarde opgenomen:

In het verzekerde object dient in de woonkamer een blusinstallatie te worden geplaatst. Het niet nakomen van deze bepaling heeft verlies van het recht op schadevergoeding tot gevolg.

Na de ramp blijkt dat Henk in de woonkamer van zijn boerderij geen blusinstallatie had geplaatst. De verzekeraar weigert daarop óók op deze grond elke vorm van uitkering. Henk stelt zich op het standpunt dat een blusinstallatie geen enkele invloed kon hebben gehad op het voorkomen of verminderen van de brand, nu de brand in de slaapkamer is ontstaan. Het beroep van de verzekeraar op de bovenstaande voorwaarde wordt dan ook geacht in strijd met de redelijkheid en billijkheid te zijn.

* Mw.mr. F.H.E. van der Moolen is docent verzekeringsrecht aan de KUN.

4 Hoe beoordeelt u het beroep van de verzekeraar op de gevaarbeperkende voorwaarde?

De vaststelling van de uiteindelijke brandschade geschiedt door een expert. In de algemene voorwaarden bij de onderhavige verzekeringsovereenkomst staat vermeld 'dat de schade aan het verzekerde object zal worden bepaald op het verschil tussen de waarde onmiddellijk voor en onmiddellijk na het evenement, welke beide waarden uit de taxatie zullen moeten blijken'.

Daarnaast staat in de voorwaarden dat het verzekerde bedrag, in casu € 400.000,- berust 'op een door de verzekerde opgegeven som, gebaseerd op de kosten van herbouw van het verzekerde pand op het moment van ingang van de verzekering'.

Na de ramp komt vast te staan dat Henk zijn woonboerderij niet zal herbouwen. De schade-expert is hiervan op de hoogte, maar stelt desalniettemin de schade vast op € 310.000,-, zijnde de herbouwkosten van de boerderij. De verzekeraar is het met dit bedrag niet eens en laat de schade vervolgens door een andere expert vaststellen naar de innerlijke waarde van de boerderij. In dat geval bedraagt de schade € 240.000,-. Dit bedrag keert de verzekeraar dan ook uit aan Henk.

Het moge duidelijk zijn dat Henk het met deze uitkering niet eens is en dat hij van de verzekeraar dan ook het door de eerste expert vastgestelde bedrag van € 310.000,- vordert.

5 Kunt u aangeven hoe de bovenstaande schade moet worden afgerekend en welke omstandigheden van invloed zijn op de vaststelling van de hoogte van het schadebedrag?

Henk heeft zijn lesje geleerd en hij geeft de aanbouw van een schuur bij zijn nieuwe woning netjes door aan zijn tussenpersoon Bertold in Betsween. Bertold is echter de vorige avond naar een concert van Normaal geweest en vergeet, nog lichtelijk onder de invloed van alcohol, dit feit door te geven aan verzekeraar Nest-Behoud BV. Er ontstaat brand in de schuur waardoor ook schade ontstaat aan de nieuwe woning van Henk.

De verzekeraar weigert de schade aan zowel de schuur als aan de woning te vergoeden met het argument dat de aanbouw van de schuur niet aan hem gemeld was. Henk stelt zich echter op het standpunt dat hij de aanbouw van de schuur wél heeft meegedeeld en dat de fout van de tussenpersoon voor rekening dient te komen van de verzekeraar nu een tussenpersoon in de regel bij het uitwisselen van informatie als vertegenwoordiger van de verzekeraar heeft te gelden.

6 Hoe beoordeelt u bovenstaande situatie?

Uw antwoord kunt u tot 15 maart 2002 sturen naar mw.mr. F.H.E. van der Moolen, Katholieke Universiteit Nijmegen, Thomas van Aquinostraat 6, 6525 GD Nijmegen. De beantwoording zal geplaatst worden in het juninummer 2002.

Zoals gebruikelijk komt de beste student-inzender in aanmerking voor een boekenbon van € 50,- plus een keuze uit het Ars Aequi Librifonds. Andere serieuze student-inzenders mogen een keuze maken uit genoemd fonds. De inzenders wordt verzocht aan te geven aan welke universiteit zij studeren.